

Merlijn Kense, pluimveedierenarts:

Toename enterococcen bij vleeskuikens

"In met name de vleeskuikensector worden de laatste tijd pluimveehouders en dierenartsen steeds meer geconfronteerd met de volgende beelden (of een deel daarvan):

- "dromers" vanaf 2 dagen leeftijd. Kreupelheid en verhoogde uitval vanaf 5 dagen als gevolg van heupkopnecrose en gewrichtontstekingen. In sommige gevallen treden ook hersenverschijnselen op waarbij draainekken en sterrenkijkers voorkomen.
- Vanaf 18 dagen wordt ook verhoogde uitval vastgesteld waarbij grote hoeveelheden helder vocht in het hartzakje worden waargenomen.
- Vanaf 28 dagen kreupelheid door heupkopnecrose en slijters door uitgebreide ontstekingen van de luchtzakvlieszen.
- Bij de verhoogde uitval in de eerste 5-10 dagen treedt bij behandeling met een penicillinepreparaat vaak snel herstel op. Meestal is één behandeling voldoende. Helaas is dit niet in alle gevallen het geval en keert de uitval terug na beëindiging van de kuur. Vanaf 18 dagen treedt opnieuw uitval op als gevolg van de

hartzakontsteking en vanaf 28 dagen als gevolg van heupkopnecrose.

Deze problemen leiden tot verhoogde uitval, vermindering van uniformiteit, slechtere groei en voederconversie én een verhoogd antibioticagebruik. Uit de monitoringsgegevens van de GD, waarbij materiaal en informatie wordt ontvangen van verschillende partijen, hebben we de indruk dat bij deze klinische verschijnselen **enterococcen een rol spelen**. Van enterococcen is bekend dat ze zich via de bloedbaan kunnen verspreiden door het lichaam en daarbij kunnen leiden tot onder andere een vergrote lever, vergrote milt, uittreden van vocht in hartzak en luchtpijp. De enterococcen lopen vast in kleine bloedvaten en veroorzaken daarbij, afhankelijk van het type, hartklepontsteking, hartzakontsteking, longontsteking, heupkopnecrose, wervelabcessen, hersen- en gewrichtsontsteking.

Antibiotica kunnen de enterococcen slecht bereiken, wat verklaart dat de **problemen weer terugkeren** na het beëindigen van de kuur. Een aantal dierenartsen, intensief betrokken bij de vleessector, meldt het regelmatig kweken van enterococcen, ook uit liggenblijvers vanuit de broederij en het terugkeren van problemen na een antibioticakuur. De laatste 6-8 maanden worden er bij de GD in verhouding meer vleeskuikens voor sectie aangeboden. Reden van inzending is naast darmgezondheidsproblemen veelal één of meerdere van bovengenoemde verschijnselen. Opvallend is dat, in tegenstelling tot enkele jaren geleden, veelvuldig *enterococcus cecorum* uit zieke/aangetaste dieren gekweekt worden. Binnen het VMP-systeem* blijkt dat er meer problemen op jonge leeftijd gemeld worden. De signalen vanuit de verschillende geledingen zijn reden geweest tot het **formuleren van een onderzoeksvoorstel**. Dit voorstel is door de PPE-adviescommissie akkoord bevonden, de kosten van het onderzoek worden bekostigd uit het budget Praktijkonderzoek Pluimveegezondheidszorg. Het onderzoek wordt uitgevoerd in nauw overleg en in samenwerking met een aantal voerleveranciers en kuikenbroederijen. In een volgende GD Pluimvee zal hierover meer toelichting worden gegeven."

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee, in opdracht van het Ministerie van LNV en het PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen:

- secties (pathologie), ook wel basismonitoring genoemd.
- Veekijker: een instrument waarmee de GD via diverse kanalen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt, zoals telefonische contacten met pluimveehouders, dierenartsen en buitendienstmedewerkers; bedrijfsbezoeken; overleg met kuikenbroederijen, opfokorganisaties, fokkerij-organisaties, slachterijen enz.
- * VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee: via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld. Voor meer informatie over dit systeem en deelname hieraan kunt u bij uw dierenarts terecht.

Merlijn Kense onderhoudt de contacten met de VMP-deelnemers